

MÖTESANTECKNINGAR

Typ av möte: Beredningen för beredskapsfrågor
Mötesdatum: 2023-09-13
Tid: kl 16:00- 17:19
Plats: Nacka stadshus, sammanträdesrum Jelgava
Närvarande: **Ledamöter i Beredningen för beredskapsfrågor**
Martin Gunnesson (KD), ordförande
Magnus Gilén (M), 1:e vice ordförande
Andreas Andersson (S), 2:e vice ordförande
Håkan Ekengren (C)
Gunilla Grudevall-Steen (L)
Mikael Carlsson (NL)

Övriga närvarande

Desha Svenneborg (MP) – oppositionsråd
Henrik Ahl – stabschef, ledningsstaben
Kristina Eilert – säkerhetsstrateg, ledningsstaben
Christopher Arontaus – kanslichef, juridik- och kanslistaben
Astrid Andersson – sekreterare, juridik- och kanslistaben

1. Mötets öppnande

Ordföranden Martin Gunnesson öppnade mötet.

2. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

3. Föregående möte

Martin Gunnesson informerade om föregående möte.

4. Höjd terrorhotsnivå

Stabschef Henrik Ahl informerade om bakgrunden till den höjda terrorhotnivån samt berättar om vad som görs på riksnivå, på regional nivå och lokalt i Nacka kommun:

Det finns en stor massmedial uppmärksamhet kring det som sker i Sverige idag, allt från koranbränningar till gängkriminalitet. Samtidigt visar Nacka kommuns årliga Trygghetsundersökning att den upplevda tryggheten har förbättrats under en treårsperiod.

Den höjda säkerhetsnivån från en trea till en fyra uppges vara en strategisk höjning utifrån en samlad bedömning. Det finns därmed inget konkret terrorhot eller händelse bakom höjningen, och inte heller har myndigheterna gått ut med några särskilda instruktioner till kommunerna om hur kommunen ska agera.

Nationellt centrum för terrorhotbedömning gör just nu bedömningen att det mest troliga scenariot vore attentat mot platser där många samlas (så som större folksamlingar vid konserter eller andra evenemang) alternativt mot symboliska platser. Deras bedömning är att det är mer sannolikt att ett eventuellt terrordåd utförs av en ensamagerande gärningsperson eller av en grupp likasinnade.

Råd till allmänheten

Råden till allmänheten från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och polisen handlar om att leva på som vanligt, men vara vaksam och källkritisk. Man hänvisar också till webbplatsen krisinformation.se.

Aktiviteter på riksnivå och på regional nivå

Det finns ett nationellt samverkansråd mot terrorism där 15 myndigheter och säkerhetspolisen ingår. Skärpta gränskontroll har införts och i vissa delar av landet har polisen nu förstärkningsvapen mer lättillgängligt.

Regionalt finns samverkansorganet Samverkan Stockholmsregionen (SSR) som nu gått in i aktiverat läge.

Aktiviteter i Nacka kommun

- Riskanalys kopplat till höjd terrorhotsnivå avseende medarbetare och förtroendevalda i Nacka kommun genomförs just nu med hjälp av extern säkerhetsexpert
- Riktade utbildningsinsatser pågår, till exempel för receptionen i Stadshuset
- Dialog sker med lokala muslimska företrädare

- Löpande information till de lokala arbetsgrupperna Trygg och Säker
- Nära samverkan med kommunpolisens
- Säkerhetsfunktionen förstärkt under 2023 med en säkerhetsstrateg med ansvar inom bland annat hot & våld och våldsbejakande extremism
- Skrivbordsövning i pågående dödligt våld genomfördes med kommunledningen 2022
- Veckovisa avstämningar med aktörerna i länet och veckovisa avstämningar med kommunens goda krafter

Som avslutning betonade Henrik Ahl vikten av att samtidigt inte driva på onödig oro eller bidra till minskad trygghet.

Frågor och diskussion

Beredningen diskuterade utbildningsinsatsernas fokus. Henrik Ahl informerade om att det gjorts en avvägning kring riktade insatser utifrån var ett eventuellt dåd sannolikt skulle kunna ske i Nacka.

Mikael Carlsson lyfte vikten av att inte underblåsa fördomar mot enskilda grupper i samband med detta arbete. Henrik Ahl delade denna uppfattning.

5. Utredningsuppdrag räddningstjänst

Henrik Ahl informerade om ett utredningsuppdrag från stadsdirektören som han och ekonomi- och finansdirektör Jörn Karlsson har fått.

Nacka kommun gick med i Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF) 2009 och har idag en av de lägsta medlemsavgifterna för räddningstjänsten i hela Sverige. Så som systemet för medlemsavgifter ser ut idag inom SBFF betalar medlemskommunerna väldigt olika avgifter, vilket bedöms ge en orimlig obalans. En ny finansieringsmodell diskuteras därför inom förbundet. Det förslag som just nu diskuteras skulle för Nacka kommuns del innebära 15–20 miljoner per år i kostnadsökningar jämfört med nuvarande modell.

En ny finansieringsmodell kan dock inte beslutas av förbundet själv, utan varje medlemskommuns fullmäktige behöver besluta i frågan. Då det preliminära förslaget skulle innebära så pass stor årlig kostnadsökning utreder nu Henrik Ahl och Jörn Karlsson vad det skulle innebära för Nacka kommun att byta räddningstjänst till Storstockholms Brandförsvaret. Det finns inget missnöje med i bilden avseende SBFF utan handlar helt enkelt om den indikerade kostnadsökningen.

Som en del i uppdraget har bland annat har intervjuer gjorts med Nackas förtroendevalda i SBF:s förbundsstyrelse samt med förbundsdirektören för såväl SBF som Storstockholms brandförsvaret.

6. Informationspunkter

a. Nödvattenplan

Henrik Ahl informerade om arbetet med kommunens Nödvattenplan. Ärendet om Nödvattenplan som ledningsstaben tagit fram har behandlats av kommunstyrelsen och går nu vidare till kommunfullmäktige som har sitt sammanträde den 18 september.

b. Säkerhetsskyddsanalys

Henrik Ahl informerade om kommunens säkerhetsskyddsanalys. Just nu inväntar säkerhetsfunktionen rapport och säkerhetsskyddsplan från Vesper Group som genomför analysen. Troligtvis kommer Nacka kommun att falla inom säkerhetsskyddslagstiftningen. Rapporten väntas komma i slutet av september.

7. Beredskapsveckan 2023

Säkerhetsstrateg Kristina Eilert informerade om Beredskapsveckan och de aktiviteter som Nacka kommun arrangerar under veckan:

Vecka 39 varje år äger den sk *Beredskapsveckan* rum som samordnas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). I år är temat "Öva". Beredskapsveckan uppmuntrar till ett förstärkt beredskapsmedvetande hos medborgare. Även andra organ och myndigheter deltar i Beredskapsveckan, men det är upp till varje kommun att planera aktiviteter. I år är första gången Nacka kommun är med och arrangerar aktiviteter. De inplanerade aktiviteterna har annonserats i Nacka-Värmdö-posten (NVP) och affischer kommer sättas upp på olika platser i kommunen. Även en pressvisning är inplanerad med både NVP och tidningen Mitti, och ytterligare mediabolag har visat intresse.

Två aktiviteter för allmänheten anordnas i kommunen under Beredskapsveckan. Presentationen av dessa biläggs minnesanteckningarna (bilaga 1).

- Öppen föreläsning om Hemberedskap, i regi av Försvarsutbildarna. Föreläsningen är öppen för alla och har fri entré. Anmälan behöver dock göras, via Försvarsutbildarnas hemsida.

- Öppen visning av skyddsrum i Finnboda, drop in.
Kommunen visar upp det nya skyddsrummet i Finnboda i samarbete med Nacka vatten och avfall AB (NVOA) Nacka energi EB (NEAB). Även länsstyrelsen kommer att vara på plats.
Ingen föransökan krävs utan sker genom drop in samt fri entré.

Som intern aktivitet under Beredskapsveckan kommer bland annat hela kommunledningen ha en egen övning. Planer finns på att kommande år genomföra ytterligare aktiviteter för allmänheten under Beredskapsveckan och tex erbjuda möjlighet att besöka kommunens Trygghetspunkter. Fokus på aktiviteterna handlar om hur vi kan utveckla och inspirera Nackaborna till ökad beredskap. Tyvärr kunde Nacka-Värmdö räddningssällskap (NVRSS) förening inte delta denna gång, men ett sådant typ av samarbete skulle tex kunna vara intressant för framtida beredskapsveckor.

8. Informationspunkter

a. Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

Kristina Eilert informerade om ledningsstabens pågående arbete gällande kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

Ärendet håller på att färdigställas och planeras gå upp till kommunstyrelsen för beslut i oktober, därefter ska den lämnas in till länsstyrelsen senast 31 oktober. Denna typ av analys är övergripande för kommunen som helhet, och innehåller inte analyser på detaljnivå. Den typ av analyser sker istället på verksamhetsnivå. Kommunens RSA bedöms inte innehålla någon sekretess, och kommer därför kunna delas när den är klar.

b. Krisbroschyr

Kristina Eilert informerade om ledningsstabens pågående arbete gällande krisbroschyren som kommunstyrelsen nyligen beslutat om, utifrån initiativ från Beredningen för beredskapsfrågor. Arbetar med innehållet börjar nu bli klar. I denna broschyr behöver även de sk Trygghetspunkterna (se nedan) finnas med, men då arbetet med dessa inte är färdigt ännu behöver färdigställandet av broschyren avvaktas tills det arbetet är klart.

Frågor och diskussion

Martin Gunnesson undrade över hur frågan om att kommunicera informationen på flera språk hanteras.

Henrik Ahl meddelade att frågan behöver utredas för att se över vad det skulle kosta samt vad om är möjligt och rimligt att göra. Frågor som behöver avgöras är då om hela broschyren i pappersform ska översättas till flera olika språk eller om det skulle gå att lösa genom att särskilda viktiga avsnitt kan lyfts upp på olika språk, alternativt enbart finnas på webben.

c. Trygghetspunkter

Kristina Eilert informerade om ledningsstabens pågående arbete med Trygghetspunkter. Trygghetspunkter är tänkta att vara en fysisk plats dit du ska kunna gå i händelse av kris om du inte har någon annan stans att ta vägen eller få hjälp - för värme, mat och för att ladda din mobiltelefon eller sova över vid behov. Primärt är trygghetsplatsen till just för de som inte kan få någon annan hjälp. Just nu pågår ett arbete med att inventera förslag på platser, och det behöver även bestämmas hur många som ska finnas i kommunen samt vart de ska ligga vart de ska ligga, och vem ska sköta, bemanna och ansvara för dessa. I dagsläget tittas uteslutande på olika sporthallar kopplade till kommunala skolor. Ledningsstaben planerar att äska om mer pengar för detta i kommande förslag till mål och budget för att kunna utrusta dessa trygghetspunkter med bland annat reservkraft.

Frågor och diskussion

Håkan Ekengren önskade göra ett medskick om att inte enbart fokusera på kommunala lokaler, utan ha ett större perspektiv kring vilka andra lokaler som skulle kunna vara lämpliga och i så fall avtalsreglera detta.

Henrik Ahl informerade om att man i dagsläget enbart tittar på kommunala lokaler då det är dessa kommunen har rådighet över samt då avtalsreglering och liknande frågor som blir aktuella om lokalen ägs av en annan aktör bedöms för komplexa för just upplägget med Trygghetspunkter. Trygghetspunkterna är inte tänka att fungera som någon omfattande inrymningsstation med tiotusentals personer i händelse av exempelvis en evakuering.

d. Krigsorganisation och krigsplacering

Kristina Eilert informerade om ledningsstabens pågående arbete med ett beslutsunderlag gällande frågan om krigsorganisation och krigsplacering. Arbetet innehåller svåra avvägningar och utmaningar.

9. Fokusområden 2024

Martin Gunnesson öppnade upp för diskussion inom Beredningen för beredskapsfrågor gällande vilka fokusområden beredningen bör ha under 2024,

och efterfrågade synpunkter och tankar på vad ledamöterna i det här forumet ska använda tiden till.

Magnus Gilén lyfte upp utbildning för kommunens invånare och ett fokus på att höja beredskapen på bred front för alla Nackaborna.

Andreas Andersson bedömde att beredningen har utvecklat en bra balans under året, där man både följer upp det arbete som pågår och tittar på vad som kan göras framåt.

Martin Gunnesson lyfte fram vikten av att var och en tar med sig det som diskuteras på beredningen till sina respektive partier, särskilt nu när det strax är budgettider. Martin Gunnesson kommenterade även att det kommer många direktiv utifrån för närvarande, där beredningens fokus borde vara att bevaka och omsätta till praktisk handling. Vidare lyfte han vikten av att öva och driva på utbildningsinsatser, samt att om kommunen övar praktiskt i beredskap så bör beredningen vara med i det. Genom att utbilda sig och visa på att det finns, stärks viljan och förmågan att höja beredskapen. Martin Gunnesson lyfte även fram behovet av ökad kunskap kring Nato och vilken påverkan ett medlemskap får på kommunen, samt hur kommunen kan förbereda sig för detta.

Håkan Ekengren instämde i Magnus Giléns återkoppling och tillade att kommunen även bör kroka arm med frivilligorganisationer och se hur de kan engageras. Vidare efterfrågade han en tydligare bild av kommunens roll i beredskapsfrågor, och hur övningar kan gå till. Håkan Ekengren betonade även vikten av omvärldsanalys och bevakning av pågående utredningar kring bland annat Totalförsvaret, och belyste möjligheten för beredningen att kunna vara proaktiva och kanske till och med kunna söka pengar för insatser.

Avslutningsvis uppmuntrade Martin Gunnesson beredningens ledamöter att i andra politiska forum bevaka när frågor som berör beredskap kommer upp samt att hålla sig informerad och uppdaterad. Han påminde även om att man gärna får komma med tips om man hittar en utbildning som vore lämplig att gå för samtliga i beredningen.

10. Övriga frågor

Desha Svenneborg ställde en övrig fråga gällande det aktuella utbrottet av svinpest i ett område i Sverige, och undrade över vilken beredskap Nacka kommun har kring detta.

Henrik Ahl instämde i att frågan är angelägen kring sådant som vem bär ansvar för efterlevnad och bevakning om det skulle bli aktuellt med avspärning av områden och arbetet med testverksamhet med mera. Henrik Ahl meddelade att han tar med sig denna fråga och återkommer till Beredningen efter att han stämt av med kommunens miljöenhet.

Avslutningsvis tipsade Henrik Ahl Beredningen för beredskapsfrågor om att det på MSBs hemsida finns en digital Nato-kurs öppen för var och en att gå.

Bilagor till mötesanteckningarna:

Bilaga 1 Bild som visades i samband med punkten 7, *Beredskapsveckan 2023*

Vid mötesanteckningarna:

Astrid Andersson

Postadress: Nacka kommun, 131 81 Nacka

Besöksadress: Stadshuset, Granitvägen 15

Telefon: 08-718 80 00

E-post: info@nacka.se

SMS: 716 60

Webb: www.nacka.se

Org. nummer: 212000-0167